

sochi.ru®
2014

XXII зимові Олімпійські ігри

НАЦІОНАЛЬНИЙ
ОЛІМПІЙСЬКИЙ
КОМІТЕТ
УКРАЇНИ

УДК : 796.032.2
ББК : 75.4(0)90г7
Д 22

У навчальному посібнику розкрито особливості підготовки і проведення XXII зимових Олімпійських ігор. Посібник знайомить із символами, церемонією та організацією Ігор; видами спорту, що увійшли до олімпійської програми; календарем олімпійських змагань; унікальними спортивними спорудами; історією та сьогоденням Російської Федерації та міста-курорту Сочі.

Для учнів середнього і старшого шкільного віку, вчителів загальноосвітніх навчальних закладів та широкого загалу читачів, які цікавляться олімпійським спортом.

За загальною редакцією
доктора педагогічних наук, професора М. М. Булатової

Видання Національного олімпійського комітету України

УДК : 796.032.2
ББК : 75.4(0)90г7
Д 22

© Національний олімпійський комітет України, 2013
© Олімпійська академія України, 2013

ЗМІСТ

Передмова	5
XXII зимові Олімпійські ігри в Сочі	6
Символи та організація XXII зимових Олімпійських ігор	9
Гасло, емблема	9
Піктограми	10
Смолоскип	11
Естафета Олімпійського вогню	12
Форма учасників естафети Олімпійського вогню	13
Талісмани	14
Медалі. Монети. Олімпійські поштові марки	15
Олімпійське селище. Волонтери	16
Олімпійські об'єкти	18
Види спорту в програмі XXII зимових Олімпійських ігор	21
Культурна Олімпіада	27
Освітня програма	28
Довкілля	29
Економічний аспект проведення XXII зимових Олімпійських ігор	31
Засоби масової інформації та інформаційні системи	32
Безпека під час проведення Ігор	33
Російська Федерація	34
Сочі	40
Транспорт	42
Культурно-історичні споруди	44
Спортсмени України на XXII зимових Олімпійських іграх	49
Перевір себе	50

Дорогий друже!

Зовсім скоро в Сочі запалає Олімпійський вогонь, який ознаменує початок XXII зимових Олімпійських ігор.

Найпрестижніше спортивне дійство сучасності обіцяє бути унікальним та захоплюючим. Уже незвичним є саме місто проведення Ігор, яке, насамперед, асоціюється з літнім курортом, але нині заявило про себе як про справжню зимову спортивну столицю.

Ми вітаємо міжнародну олімпійську спільноту із новим підходом до концепції проведення Ігор, за сміливі рішення та надання можливості займатися спортом на ультрасучасних аренах там, де раніше це було неможливо.

На сторінках цієї книги ти ознайомишся з невеличкою історією кожного змагального об'єкту, де незабаром вируватиме боротьба за олімпійські нагороди. Крім того, ти дізнаєшся про символи Ігор – талісмани, емблему, смолоскип, естафету Олімпійського вогню.

Звісно, автори підготували і цікавинки про минуле й сьогодення міста Сочі.

Тож відкрий для себе XXII зимові Олімпійські ігри разом із цим посібником і стань частиною цього масштабного спортивного свята!

З повагою

Президент
Національного олімпійського
комітету України,
Олімпійський чемпіон

Сергій Бубка

Передмова

Олімпійський спорт – унікальне, феноменальне явище, яке не має аналогів у всьому світі. Його кульмінаційною подією є об'єднання спортсменів світу на великому спортивному святі – Олімпійських іграх.

1924 р., за рішенням Міжнародного олімпійського комітету, у французькому містечку Шамоні було проведено змагання з зимових видів спорту, які мали назву «Міжнародний спортивний тиждень з приводу VIII Олімпіади». Саме вони увійшли в історію олімпійського руху як I зимові Олімпійські ігри.

Національний олімпійський комітет України та Олімпійська академія України продовжують добру традицію – знайомити молодь з історією Олімпійських ігор, розвитком олімпійського руху, країнами, де відбуваються найбільші спортивні змагання планети – Олімпійські ігри.

Сторінки цієї книги запрошують тебе у цікаву мандрівку до гостинного російського міста Сочі, яке вибороло право на проведення XXII зимових Олімпійських ігор 2014 р. Ти маєш нагоду ознайомитись із символами, церемоніями та організацією Ігор, унікальними спортивними об'єктами, видами спорту, що увійшли до олімпійської програми, історією та сьогоденням Росії та м. Сочі.

Набутою інформацією поділись із друзями та разом обговоріть питання, що вас цікавлять.

Приєднуйся до олімпійського руху і стань його активним учасником!

З повагою

Голова комісії з олімпійської освіти
та культури НОК України,
Президент
Олімпійської академії України

Марія Булатова

XXII зимові Олімпійські ігри в Сочі

Коли?

XXII зимові Олімпійські ігри відбуватимуться у місті Сочі (Росія) з 7 по 23 лютого 2014 року. Проведенню Ігор передували сім років напруженої підготовки, після того як Міжнародний олімпійський комітет прийняв рішення обрати Сочі столицею зимових Олімпійських ігор. Змагання триватимуть 17 днів і привернуть увагу всього людства до майстерних виступів лицарів зимових видів спорту.

Церемонія відкриття Ігор розпочнеться 7 лютого 2014 року о 20 год. 14 хв. на олімпійському стадіоні «Фішт». Під час видовищного дійства буде запалено олімпійський вогонь, який протягом 17 днів змагань зігріватиме серця спортсменів та вболівальників усього світу.

Церемонія закриття відбудеться 23 лютого 2014 року Олімпійський прапор буде передано представникам Пхьончхана — корейського міста, де 2018 р. відбудуться наступні зимові Олімпійські ігри.

Що?

До програми офіційних змагань зимових Олімпійських ігор 2014 р. увійшло 15 дисциплін із семи видів спорту. Протягом 17 днів буде розіграно 98 комплектів олімпійських нагород. Міжнародний олімпійський комітет прийняв рішення про включення до програми XXII зимових Олімпійських ігор шести нових змагань: стрибки з трампліна серед жінок; командні змагання з фігурного катання; естафета у санному спорті; хафпайп у фрістайлі (у чоловічому та жіночому турнірах); змішана естафета у біатлоні. Зазначимо, що на Іграх дебютуватимуть три нові дисципліни: слоупстайл у фрістайлі (чоловіки і жінки), слоупстайл у сноубордингу (чоловіки і жінки) та паралельний слалом у сноубордингу (чоловіки і жінки).

Де?

XXII зимові Олімпійські ігри відбудуться у російському курортному місті Сочі, розташованому між Кавказькими горами та Чорним морем, на тій самій географічній широті, що й Ніцца, Торонто та Владивосток. Воно славиться субтропічним кліматом, а високо в горах пролягає зона альпійських луків. Середня температура повітря становить влітку + 26°C, узимку – +6°C. На висоті 540 м над рівнем моря розміщується мальовнича Красна Поляна. Вона, наче амфітеатр, оточена гірськими хребтами, з найвищою точкою - горою Аїбга, висота якої 2 238 м над рівнем моря.

Населення Сочі складається із представників понад 100 національностей і становить близько 400 тис.

Сочі утримує європейську першість як місто, що має найбільшу довжину узбережжя — 145 км.

Як?

Підготовку до проведення Ігор здійснює «Організаційний комітет XXII Олімпійських зимових ігор і XI Паралімпійських зимових ігор 2014 р. в м. Сочі», який очолює Дмитро Чернишенко.

Організаційний комітет прагне провести і провести інноваційні Ігри, що розкриють характер сучасної Росії і сприятимуть позитивним змінам у країні. Основні цінності Ігор об'єднано під назвою «Російський діамант». До них належать досконалість, ефективність, інтеграція, гостинність, єдність, унікальність, повага, спадщина та гармонія.

Організатори розробили концепцію єдиного оформлення Ігор, створивши своєрідний унікальний образ, покликаний висвітлити характер сучасної Росії та ознайомити усіх, хто приїхав на це грандіозне спортивне свято, з традиційною російською гостинністю. Ідея заснована на різноманітних враженнях та емоціях, котрі принесуть олімпійські змагання учасникам і глядачам з усього світу.

Ця багатогранність знайшла своє втілення у так званій клаптиковій ковдрі, де поєднано орнаменти найвідоміших національних промислів Росії: устьюзький розпис, вологодське мереживо, гжель, ростовський розпис, кубачинські візерунки, павлопосадські хустки, мезенський розпис, хохлома, якутські візерунки та російський ситець.

Цей стилізований виріб – втілення самобутності багатонаціональної культури народів Росії.

Для здійснення контролю за діяльністю Оргкомітету з підготовки Ігор у Сочі, відповідно до Олімпійської хартії, створено Координаційну комісію МОК у складі 14 осіб. Її очолює Жан-Клод Кіллі – видатний французький гірськолижник, триразовий олімпійський чемпіон.

Чому саме Сочі?

Щоб здобути право на проведення Олімпійських ігор, місто-організатор повинне відповідати усім критеріям, затвердженим Міжнародним олімпійським комітетом. До них належить наявність відповідної спортивної інфраструктури, транспорту, комфортних умов проживання для спортсменів і гостей, заходи із захисту довкілля, бажання місцевої влади і жителів

провести Ігри в країні, значний рівень технічного прогресу, відповідна система охорони здоров'я, гарантований рівень безпеки тощо.

Бажання прийняти зимові Олімпійські ігри висловили сім міст: Сочі, Зальцбург, Пхьончхан, Хака, Алмати, Софія та Боржомі. 4 липня 2007 року на 119-й сесії, що відбулася у Гватемалі, Міжнародний олімпійський комітет після оцінки всіх поданих заявок прийняв рішення надати Сочі право на проведення XXII зимових Олімпійських ігор.

О 4 год. 47 хв. за московським часом президент Олімпійського комітету Росії підписав контракт із Міжнародним олімпійським комітетом на проведення XXII зимових Олімпійських ігор в Сочі.

Росія вдруге приймає Олімпійські ігри. Зазначимо, що зимові Олімпійські ігри в Сочі є двадцять другими за відліком, так само, як і Ігри Олімпіади 1980 р. у Москві.

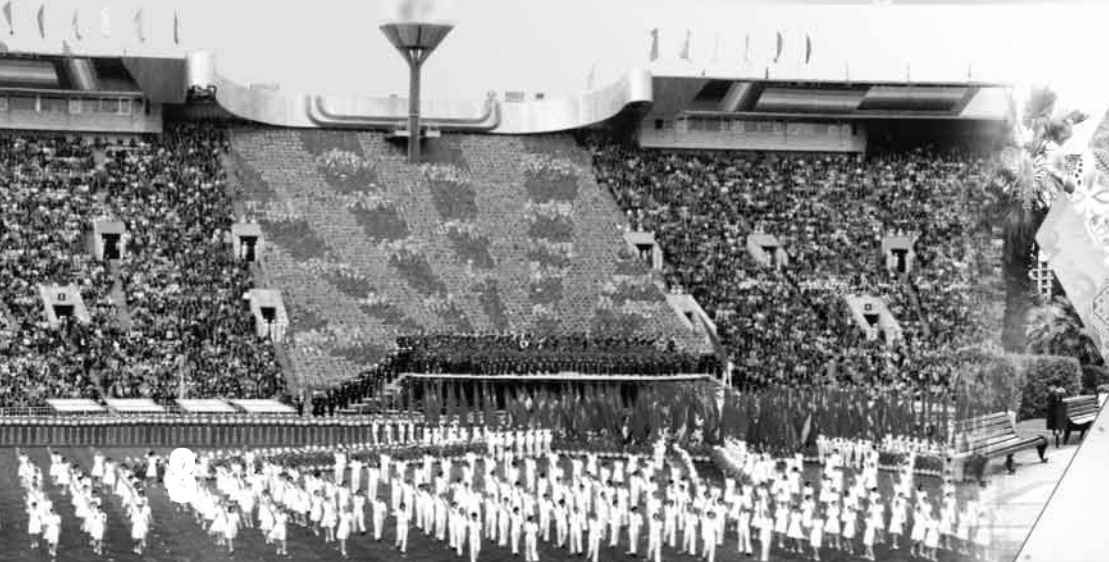
Ігри
XXII Олімпіади
Москва
1980

XXII зимові
Олімпійські ігри

sochi.ru
2014

Символи та організація XXII зимових Олімпійських ігор

Гасло

**Жаркие. Зимние. Твои.
Hot. Cool. Yours.
Спекотні. Прохолодні. Твої.**

За 500 днів до початку XXII зимових Олімпійських ігор Організаційний комітет оприлюднив гасло, під яким відбудуться змагання чотириріччя – «Спекотні. Прохолодні. Твої». Перші два слова підкреслюють динамізм і символізують прагнення рухатись уперед. Слово «Спекотні» уособлює пристрасті, що вируватимуть на спортивних майданчиках і в серцях уболівальників, а також підкреслює, що Сочі – це південне курортне місто. В англійській мові слово «Cool» має два значення. Перше значення – «Прохолодні» – вказує на пору року і сприйняття Росії, як суворої за кліматом, але гостинної країни, друге – «Прикольні» – інформує про оригінальність ігор. Слово «Твої» свідчить про причетність кожного до грандіозного зимового олімпійського свята, яке подарує вир почуттів, радість перемоги та гордість за улюблених спортсменів. Крапка після кожного слова демонструє спорідненість з високими технологіями (.ru) та емблемою XXII зимових Олімпійських ігор.

Емблема

sochi.ru®
2014

Емблема «Сочі-2014» являє собою віддзеркалення елементів «SOCHI» та «2014», що дещо нагадує віддзеркалення на морській воді. Вони несуть в собі ідею: «Росія – країна контрастів». Частка «.ru» підкреслює, що Ігри 2014 р. – свято всієї країни, а Сочі – це місто Росії. Невід'ємною складовою емблеми є п'ять переплечених олімпійських кілець. Поєднання блакитного та білого кольорів символізує колір теплого моря та снігів, що вкривають гірські вершини Кавказу. Емблема «Сочі-2014» – перша в історії Олімпійських ігор, яка містить веб-адресу. Вона цілком відповідає бажанню Росії провести інноваційні Ігри та показати світові характер оновленої країни.

Піктограми

У змаганнях міжнародного рівня, таких як Олімпійські ігри, піктограми є мовою, зрозумілою всім людям. 22 стилізованих зображення видів спорту та дисциплін, що увійшли до програми XXII зимових Олімпійських ігор, засновані на загальноприйнятих міжнародних стандартах візуальних олімпійських позначень. Їх використовують для ідентифікації олімпійських видів спорту та дисциплін, вони допомагають глядачам відшукати інформацію про них.

Створюючи піктограми «Сочі-2014», дизайнери прагнули розвинути самобутню візуальну історію московської Олімпіади з урахуванням сучасності. Вони запозичили пластику й емоційність московських піктограм, а поєднання плавних і прямих ліній, закруглених кутів дозволило надати піктограмам «Сочі-2014» динаміку і стрімкість. Однакові пропорції ліній роблять їх логічним продовженням емблеми XXII зимових Олімпійських ігор.

Оскільки види змагань дисциплін фрістайлу і сноуборду значно різняться, автори створили для них декілька піктограм. Саме тому кількість піктограм відрізняється від кількості дисциплін у програмі Ігор – 22 піктограми створено для 15 олімпійських дисциплін.

Смолоскип

Вогонь, запалений від сонячних променів в Олімпії, за допомогою естафети потрапляє до того міста, де відбуваються Олімпійські ігри. Смолоскип – невід'ємна складова естафети олімпійського вогню. Для проведення кожної естафети створюють новий смолоскип, який відповідає традиціям країни, що проводить змагання.

Корпус смолоскипа «Сочі-2014» виконано методом лиття з алюмінієвого сплаву, а рукоятка і центральна вставка відлиті з надміцного полімеру. Смолоскип важить близько 1,8 кг, його довжина – 0,95 м. Маса та центр маси підібрано для максимальної зручності використання під час бігу. Конструкція забезпечує надійне горіння вогню в умовах сильного вітру, морозу або інших примхів погоди. У ході конструювання системи горіння обрано екологічно чистий газ пропан, який забезпечує горіння за температури від -40 до $+50^{\circ}\text{C}$.

Автором смолоскипу стала команда російських дизайнерів-інженерів під керівництвом Володимира Пирожкова та Андрія Водяники, яким удалося поєднати сучасні високі технології з душевністю та російською самобутністю.

Дизайн засновано на контрастах країни, на переплетенні традицій і сучасності. Сріблясто-матовий колір символізує лід та полум'я, як і саме місто Сочі – південний курорт із теплим морем в оточенні засніжених гірських вершин. В його обрисі вгадується перо казкової жар-птиці, знайомої з дитинства кожному жителю Росії.

Усього буде виготовлено 14 тис. смолоскипів для естафети Олімпійського вогню.

Естафета олімпійського вогню

Традицію проведення естафети олімпійського вогню було започатковано на Іграх XI Олімпіади 1936 р. в Берліні (Німеччина). Коли вогонь, запалений на батьківщині стародавніх Олімпійських ігор переходить від бігу-

на до бігуна, то він ніби передає почуття миру, доброї волі та єдності. Його фінішна зупинка на Олімпійському стадіоні під час відкриття Ігор.

Кандидатів в учасники естафети рекомендують міста, через які проходить священний вогонь, спортивні федерації й фінансові партнери організаторів Ігор. Вибір обговорюється на міжнародному рівні з дотриманням таких критеріїв: заслуги й особисті досягнення, внесок у поширення олімпійського духу й ідей миру.

7 жовтня 2013 року у Москві Олімпійський вогонь розпочне свою мандрівку територією Російської Федерації, кінцевим пунктом якої стане Сочі. Естафета Олімпійського вогню проляже через 84 регіони Росії, завітає до 2900 населених пунктів, перетне територію країни з дев'ятьма годинними поясами і, завдяки цьому, стане наймасштабнішою за всю олімпійську історію. Загальна довжина сочинської естафети у 1,5 раза довша екватора. Вона триватиме 123 дні.

Більшість зупинок Олімпійський вогонь здійснить у європейській частині країни, проте найбільш тривала мандрівка його чекає на території від Сибіру до Далекого Сходу.

Олімпійський вогонь подолає 65 тис. км: на автомобілях, залізничним транспортом проїде по рейках з 32 млн. шпал, пролетить на літаку понад 28 тис. км, 6,5 км він проїде на російському возі, запряженому трійкою коней. Також його 4 км везимуть на фунікулері, а 128 км буде плисти водними просторами. Щоденно Олімпійський вогонь просуватиметься на 534 км.

Олімпійський вогонь підніметься на найвищу гірську вершину країни – Ельбрус – і опуститься на дно найглибшого у світі озера Байкал. Олімпійська естафета не залишить осторонь культурно-історичні місця Росії. Вона побуває у Ясній Полянці, російській частині Куршської коси Калінінградської області, біля Авачинських вулканів на Камчатці та у славнозвісному музеї-заповіднику Кижі. Новий 2014 рік Олімпійський вогонь зустрічатиме в Казані.

Очікується, що 90 % населення Росії – близько 130 млн. жителів – зможуть стати безпосередніми учасниками та спостерігачами естафети Олімпійського вогню. Усього в естафеті візьмуть участь 14 тис. осіб не молодше 14-річного віку, кожний з яких пронесе олімпійський смолоскип на етапі довжиною 200-300 м.

Олімпійський смолоскип завітає на Міжнародну космічну станцію, а 9 листопада 2014 р. російські космонавти винесуть його у відкритий космос

14 000

123

65 000

2 900

**Маршрут естафети
олімпійського вогню**

Форма учасників естафети олімпійського вогню

Відповідно до вимог Міжнародного олімпійського комітету, у спортивній формі учасників смолоскипової естафети переважає білий колір. На ній зображені олімпійські кільця, емблема Олімпійських ігор, логотип смолоскипової естафети та логотип її партнерів. Використання комерційних символів на формі заборонено.

Форма для учасників естафети олімпійського вогню «Сочі-2014» розроблена компанією BOSCO – генеральним партнером Ігор. В основу дизайну покладено офіційний візуальний образ Ігор – «клатикова ковдра». Візерунки народних промыслів прикрасили форму всіма кольорами веселки і зробили її неповторною. Модельєрам удалося підкреслити те, що Росія – велика країна, де мешкає багато різних народів і народностей. До комплекту входять куртка з капюшоном, спортивні штани, шапка і рукавички.

Талісмани

Офіційними талісманами XXII зимових Олімпійських ігор стали три тваринки, що мешкають на території Росії – Сніжний барс, Білий ведмедик і Зайчик.

Сніжний барс – гірський рятівник-альпініст, який живе у кроні величезного дерева, що росте на найвищій скелі засніжених гір Кавказу. Він завжди готовий прийти на допомогу. Сніжний барс – чудовий сноубордист і танцюрист із веселою вдачею. Він уособлює сміливість, кмітливість, спостережливість.

Полярний ведмедик – мешканець полярного кола, володар льодового простору, кращий друг російських полярників. Він захоплюється зимовими видами спорту: керлінгом, лижними гонками, бігом на ковзанах. Але найбільше йому подобаються спортивні сани, і тому він – відмінний саночник і бобслеїст, перемогам якого радіють його друзі – тюлені й морські котики. Ведмедик втілює найкращі якості, притаманні спортсменам: наполегливість, енергійність, цілеспрямованість.

Зайчик – найактивніший мешканець російського зимового лісу. Він встигає на «відмінно» навчатися в Лісовій академії, допомагати мамі у сімейному ресторані «Лісовий ставок».

А ще дуже любить співати, танцювати і займатися фігурним катанням. Відповідальність, доброта і швидкість – головні риси його характеру.

Учасники

Очікується, що в XXII зимових Олімпійських іграх візьмуть участь близько 3 000 спортсменів з 80 країн світу.

Медалі

Олімпійські медалі, які вручатимуть переможцям і призерам XXII зимових Олімпійських ігор, було презентовано Оргкомітетом у Санкт-Петербурзі під час проведення XI Міжнародної спортивної конвенції «СпортАккорд».

На лицьовій стороні медалі (аверсі) зображені олімпійські кільця, на зворотній (реверсі) – емблема Ігор і назва виду змагань англійською мовою, на ребрі – офіційна назва Ігор англійською, французькою та російською мовами. Медаль оздоблена гравіюванням «клаптикової ковдри», офіційного візуального образу олімпійських змагань в Сочі, який об'єднує візерунки всіх регіонів Росії.

Монети

Монетна програма «Сочі-2014» розпочалася Центральним банком Російської Федерації, ФГУП «Держзнак» та Ощадбанком Росії з 2011 р. Вона передбачає випуск пам'ятних та інвестиційних монет із дорогоцінних та кольорових металів. Сюжетами для монет стали зимові види спорту, флора Сочі та талісмани Ігор.

Олімпійські поштові марки

Починаючи з 1896 р., усі Олімпійські ігри супроводжує філателістична продукція. З нагоди проведення XXII зимових Олімпійських ігор випущено чотири поштові блоки, 45 різносюжетних поштових марок. Для сюжетів поштової продукції обрано зимові види спорту, олімпійські об'єкти і краєвиди Краснодарського краю.

Уперше в історії олімпійського руху на знак проведення Ігор в Сочі випущено поштову марку з двомірним штрих-кодом для розпізнавання на мобільних приладах.

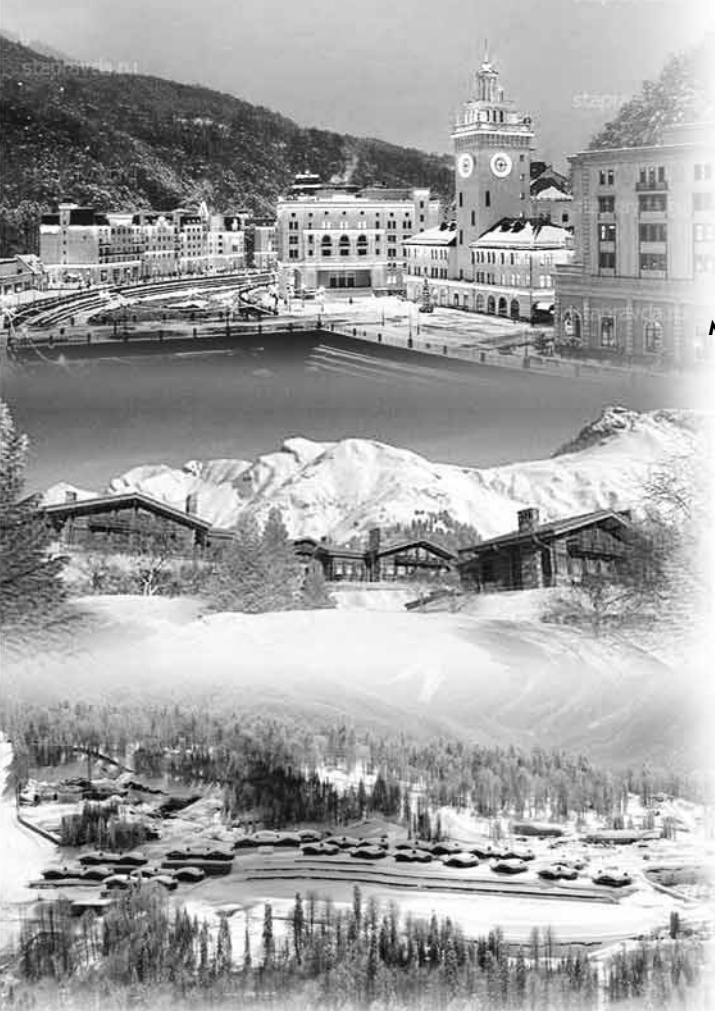

Олімпійське селище

Під час XXII зимових Олімпійських ігор будуть функціонувати три олімпійських селища, кожне з яких має три зони. Перша зона призначена для проживання спортсменів, забезпечена найсуворішим режимом безпеки, куди можна буде потрапити тільки за спеціальною перепусткою. Друга зона призначена для спілкування спортсменів між собою та з представниками засобів масової інформації. Тут розмістяться сувенірні крамниці, салони краси, кафе. Третя зона – операційна, у ній розміщуватимуться служби логістики, прибирання, офіси з утилізації сміття тощо.

Для біатлоністів і лижників олімпійське селище споруджено в районі хребта Псехако на висоті 1450 м над рівнем моря, оскільки, відповідно до регламенту, спортсмени повинні жити і змагатися на одній висоті відносно рівня моря. Це селище розраховане на 1 100 місць.

Найбільше за територією олімпійське селище розташоване на березі моря в Імеретинській низовині, поряд з олімпійськими об'єктами. Цей комплекс містить близько 50 споруд різної поверховості. Воно розраховане на 3 000 місць, де розмістяться представники ковзанярського спорту, фігурного катання, керлінгу, хокею та шорт-треку.

Гірське олімпійське селище розташоване на плато «Роза Хутор» на висоті 1 100 м над рівнем моря. Воно охоплює площу 32 га у мальовничому куточку з панорамними видами на гори Аїбга та Псехако. Розраховане на 2600 місць, селище гостинно прийматиме представників гірськолижного та санного спорту, стрибків з трампліну, лижного двоборства, скелетону, фрістайлу та сноубордингу. Також у цьому селищі розмістяться представники Міжнародного олімпійського комітету. Для доставки спортсменів до високогірних помешкань споруджено автомобільну і канатну дороги. Після закінчення XXII зимових Олімпійських ігор гірське олімпійське селище перетвориться на найсучасніший гірськолижний курорт.

Волонтери

«Волонтери – справжні олімпійці, які прониклися духом Олімпійських ігор», – таку характеристику дав невидимим героям Ігор восьмий президент МОК Жак Рогге. Волонтер, у перекладі з латинської мови, означає доброволець – людина, яка готова допомагати за власним бажанням, не отримуючи матеріальної винагороди за свою роботу і допомогу.

Для успішного проведення XXII зимових Олімпійських ігор задіяно 25 000 волонтерів, які пройшли спеціальну підготовку у 26 центрах, розташованих на території Російської Федерації, та суворий тестовий відбір. Волонтери працюватимуть у трьох групах.

Вони допоможуть створити на Іграх неповторну доброзичливу атмосферу: супроводжуватимуть делегації, допомагатимуть у діяльності інформаційних місць в олімпійському селищі і на спортивних об'єктах, на спортивних майданчиках під час проведення змагань, будуть забезпечувати роботу транспорту тощо.

Олімпійські об'єкти

Спортивні ариени, на яких відбуватимуться змагання XXII зимових Олімпійських ігор, розташовані у двох зонах - у прибережній зоні Імеретинської низовини та у гірській зоні Красної Поляни.

У прибережній зоні центральне місце займає Олімпійський парк, в якому розташовані спортивні об'єкти. Парк одночасно може вмістити близько 75 тис. відвідувачів.

Олімпійський стадіон «Фішт» – головна спортивна арена XXII зимових Олімпійських ігор, де відбудуться урочисті церемонії відкриття та закриття Ігор. Свою назву та оригінальне архітектурне вирішення стадіон отримав завдяки горі Фішт (висота 2 857 м над рівнем моря), що у перекладі з адигейської означає «Біла або сива голова». Його унікальна конструкція дозволяє змінювати кількість місць для глядачів від 25 до 45 тис.

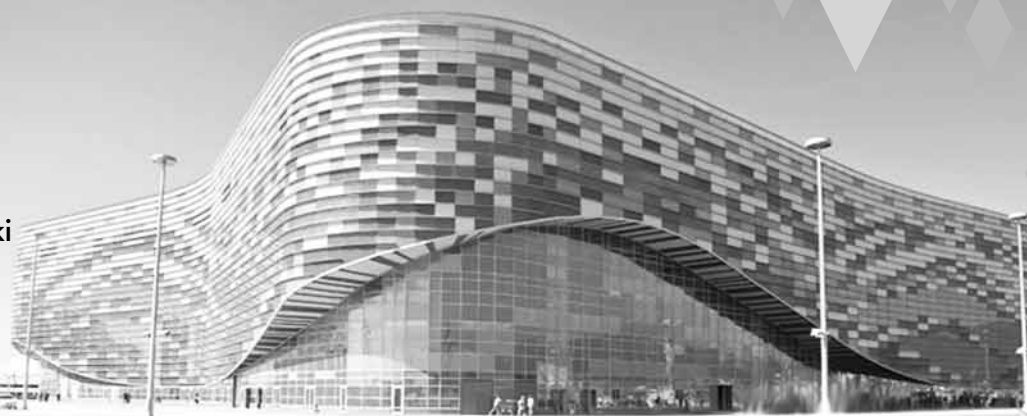

Льодовий палац «Большой» – стане місцем проведення змагань з хокею на льоду. Він може вмістити 12 000 глядачів.

Палац зимового спорту «Айсберг»

має інтернаціональну назву, котра однаково звучить на російській, англійській та німецькій мовах. Він готовий прийняти 12 000 глядачів, які спостерігатимуть за олімпійськими баталіями з фігурного катання на ковзанах та шорт-треку.

Льодова арена «Шайба»

як і льодовий палац «Большой», є частиною комплексу об'єктів Міжнародної федерації хокею (IIHF). Назва віддзеркалює призначення арени, яка надасть можливість 7 000 глядачів спостерігати за змаганнями з хокею на льоду.

Центр «Адлер-

арена» розташований у центральній частині олімпійського парку. Критий льодовий 400-метровий стадіон із двома доріжками вміщує 8 000 глядачів і готовий прийняти змагання з ковзанярського спорту.

Керлінговий центр «Льодовий куб»

об'єднує чотири льодових майданчики та службові приміщення для спортсменів, суддів і представників преси.

За олімпійськими змаганнями з керлінгу одночасно можуть спостерігати близько 3 000 уболівальників.

У гірській зоні розміщені траси для проведення олімпійських змагань із біатлону, лижного та санного спорту, бобслею, а також гірськолижний та фристайл-центри, сноуборд-парк та комплекс трамплінів.

Комплекс для змагань із лижних гонок та біатлону

«Лаура» розташований на висоті 1 400 — 1 600 м над рівнем моря на схилах гірського хребта Пмехако, що знаходиться у 10 км від селища Красна Поляна. До комплексу належить два стадіони з різними системами трас для лижних гонок і біатлону, стрільбища та допоміжних зон. Кожен із них може вмістити по 7 500 глядачів.

Гірськолижний комплекс «Роза Хутор» розташований у районі Красної Поляни на хребті Аїбга і призначений для проведення змагань з усіх дисциплін гірськолижного спорту: швидкісного спуску, слалому, слалому-гіганту, слалому-супергіганту, комбінації (швидкісний спуск і слалом). Загальна довжина трас становить 20 км. Автором проекту олімпійських трас став всесвітньовідомий архітектор гірськолижних трас Міжнародної федерації лижного спорту (FIS) Бернар Руссі.

Комплекс для стрибків із трампліну «Російські гірки»

розташований на північному схилі хребта Аїбга. Він охоплює найсучасніші олімпійські трампліни К-95 і К-125. 7 500 уболівальників спостерігатимуть за змаганнями «літаючих» лижників.

Центр санного спорту «Санки»

розташований на гірськолижному курорті «Альпіка-сервіс». Новітні технології дозволяють забезпечувати постійний контроль за температурним режимом траси. За олімпійськими змаганнями з санного спорту, бобслею та скелетону зможуть спостерігати 5 000 глядачів.

Екстрим-парк «Роза Хутор» розташований на висоті 1 100-1 200 м над рівнем моря на захід від Роза Плато. До його інфраструктури належать сноуборд-парк та фрістайл-центр. Сноуборд-парк готовий прийняти 15 000 глядачів, а фрістайл-центр розрахований на 14 000 глядацьких місць.

Види спорту в програмі XXII зимових Олімпійських ігор

Біатлон (лат. bis – двічі та грец. attlon – змагання, боротьба) – зимове двоборство, що складається з лижних гонок та стрільби на вогневих рубежах із малокаліберної гвинтівки. До олімпійської програми входить, починаючи з VIII зимових Олімпійських ігор у Скво-Веллі (1960 р.), жінки дебютували на XVI зимових Олімпійських іграх в Альбервілі (1992 р.). В олімпійських змаганнях розігрують 11 комплектів нагород, на один більше, ніж на зимових Олімпійських іграх 2010 р. – включено змішану командну естафету (змагання, в яких два етапи з двома вогневими рубежами біжать жінки і два – чоловіки). Комплекти нагород розподілили таким чином: п'ять – серед жінок, п'ять – серед чоловіків, один – змішана естафета.

Бобслей (англ. bobsleigh - кататися на санях) – швидкісний спуск із гори спеціально обладнаною льодовою трасою на бобах (керованих санях). До олімпійської програми увійшов, починаючи з I зимових Олімпійських ігор у Шамоні (1924 р.). Спортсмени розігрують три комплекти олімпійських нагород: два – серед чоловіків і один – серед жінок.

Гірськолижний спорт – вид спорту, що полягає у спуску з гори спеціальними трасами. Охоплює слалом, гігантський слалом, супергігантський слалом, швидкісний спуск, альпійське двоборство. До олімпійської програми входить, починаючи з IV зимових Олімпійських ігор у Гарміш-Партенкірхені (1936 р.). В олімпійських змаганнях розігрують 10 комплектів нагород (п'ять – серед жінок і п'ять – серед чоловіків).

Керлінг (англ. curling, curl - крутити) – різновид командної гри у кеглі на льоду. До олімпійської програми увійшов, починаючи з XVIII зимових Олімпійських ігор у Нагано (1998 р.). Спортсмени розігрують два комплекти олімпійських нагород: по одному серед чоловіків і жінок.

Швидкісний біг на ковзанах – вид спорту, в якому необхідно якнайшвидше подолати змагальну дистанцію на льодовому стадіоні по замкненому колу. До олімпійської програми увійшов, починаючи з I зимових Олімпійських ігор у Шамоні (1924 р.).

У 1960 р. на VIII зимових Олімпійських іграх у Скво-Веллі дебютували жінки. Спортсмени розігрують 12 комплектів олімпійських нагород (по шість - для чоловіків і жінок).

Лижне двоборство (північне двоборство) – вид спорту, до якого входять стрибки з трампліна і лижні гонки. У змаганнях беруть участь лише чоловіки. До олімпійської програми входить, починаючи з I зимових Олімпійських ігор у Шамоні (1924 р.).

Спортсмени розігрують три комплекти нагород.

Лижні гонки – вид спорту, в якому спортсменові необхідно якнайшвидше подолати змагальну дистанцію на лижах. До олімпійської програми входить, починаючи з I зимових Олімпійських ігор у Шамоні (1924 р.). В олімпійських змаганнях розігрують 12 комплектів нагород (шість – серед жінок і шість – серед чоловіків).

Стрибки на лижах із трампліна – вид спорту, до якого відносять стрибки на лижах із спеціально обладнаних трамплінів (90 м і 120 м). До олімпійської програми входить, починаючи з I зимових Олімпійських ігор у Шамоні (1924 р.). В олімпійських змаганнях розігруються чотири комплекти нагород, на один більше, ніж XXI зимових Олімпійських іграх у Ванкувері (2010 р.).

Уперше на зимових Олімпійських іграх включені змагання серед жінок (один комплект нагород). Чоловіки розігрують три комплекти.

Санний спорт – швидкісний спуск на спортивних санях спеціально обладнаною трасою довжиною 800 - 1200 м, що має до 18 віражів. До олімпійської програми увійшов, починаючи з IX зимових Олімпійських ігор в Інсбруку (1964 р.). Спортсмени розігрують чотири комплекти олімпійських нагород: два – серед чоловіків, один – серед жінок. На цих Іграх до програми увійшов новий вид змагань – командна естафета, де чоловіки, жінки та пари від однієї країни стартують по черзі відразу один за одним, і їхній час підсумовується в остаточний результат.

Скелетон (англ. skeleton – скелет, каркас) – один із видів швидкісного спуску на спеціально обладнаних одномісних санях – скелетонах, що не мають управління. Спортсмен розміщується на санях у положенні лежачи обличчям донизу. До олімпійської програми входить, починаючи з II зимових Олімпійських ігор у Санкт-Моріці (1928 р.). В олімпійських змаганнях розігрують два комплекти нагород серед жінок і чоловіків.

Сноубординг (англ. snowboard – снігова дошка) – вид гірськолижного спорту, що полягає у спуску з гори на спеціальній дошці, а також у виконанні акробатичних елементів на спеціальній трасі – хаф-пайп (анг. Half-pipe - половина труби). До олімпійської програми увійшов, починаючи з XVIII зимових Олімпійських ігор у Нагано (1998 р.). Порівняно з Іграми у Ванкувері, де розігрувались шість комплектів нагород, у 2014 р. додали відразу чотири нових види змагань: слоупстайл серед чоловіків та жінок (виконання серії акробатичних стрибків на трамплінах, пірамідах, контрнахилах, дропах, перилах і т.д. уздовж усієї траси) та паралельний слалом серед чоловіків і жінок (двоє спортсменів стартують одночасно на абсолютно однакових паралельних трасах і намагаються випередити один одного). Загалом кількість дисциплін становить 10: п'ять – серед жінок і п'ять – серед чоловіків.

Фігурне катання на ковзанах – вид ковзанярського спорту, до якого входить одиночне і парне катання та спортивні танці. До олімпійської програми увійшов, починаючи з Ігор IV Олімпіади в Лондоні (1908 р.), до програми зимових Олімпійських ігор – з I зимових Олімпійських ігор у Шамоні (1924 р.). Спортсмени розігрують п'ять комплектів олімпійських нагород: в одиночному катанні по одному у чоловіків і жінок, у парному катанні, спортивних танцях та командних змаганнях (з причини включення до програми зимових Олімпійських ігор командних змагань з фігурного катання на ковзанах уперше за всю історію зимових Олімпійських ігор змагання почнуться за день до церемонії відкриття Ігор).

Фристайл (англ. freestyle – вільний стиль) – гірськолижне багатоборство, до якого входить лижний балет, повітряна (лижна) акробатика, могул і скі-крос. До олімпійської програми увійшов, починаючи з XVI зимових Олімпійських ігор в Альбервілі (1992 р.). В олімпійських змаганнях розігрують 10 комплектів нагород (п'ять – серед жінок і п'ять – серед чоловіків), що на чотири більше, ніж на зимових Олімпійських іграх 2014 р. До програми включені змагання з хафпайпу серед чоловіків та жінок (змагання проходять у спеціальній споруді увігнутої конструкції, вкритій снігом, з двома зустрічними скатами і простором між ними, що дозволяє спортсменам рухатися від однієї стіни до іншої, роблячи стрибки і виконуючи трюки при кожному переміщенні) та слоупстайлу серед чоловіків та жінок.

Хокей на льоду – командна спортивна гра на льоду. Увійшов до олімпійської програми Ігор VII Олімпіади в Антверпені (1920 р.). До олімпійської програми увійшов, починаючи з I зимових Олімпійських ігор в Шамоні (1924 р.). На XVIII зимових Олімпійських іграх дебютували жінки. Спортсмени розігрують два комплекти олімпійських нагород: по одному серед чоловіків і жінок.

Шорт-трек (англ. short track – коротка доріжка) – вид швидкісного бігу на ковзанах, що полягає у максимально швидкому подоланні змагальної дистанції усередині хокейного майданчика. До олімпійської програми входить з XVI зимових Олімпійських ігор в Альбервілі (1992 р.). В олімпійських змаганнях розігрують вісім комплектів нагород (чотири – серед жінок і чотири – серед чоловіків).

Календар олімпійських змагань (Сочі, 7 – 23 лютого 2014 року)

Дата	06 Чт	07 Пт	08 Сб	09 Нд	10 Пн	11 Вт	12 Ср	13 Чт	14 Пт	15 Сб	16 Нд	17 Пн	18 Вт	19 Ср	20 Чт	21 Пт	22 Сб	23 Нд	Медалі	
Церемонії		ЦВ																ЦЗ		
Біатлон			1	1	1	1		1	1		1	1		1		1	1		11	
Бобслей											●	1	●	1			●	1	3	
Гірськолижний спорт				1	1		1		1	1	1		1	1		1	1		10	
Керлінг					●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	1	1			2	
Ковзанярський спорт			1	1	1	1	1	1		1	1		1	1		●	2		12	
Лижное двоборство							1						1		1				3	
Лижні гонки			1	1		2		1	1	1	1				2			1	1	12
Стрибки з трампліна			●	1		1			●	1		1								4
Санний спорт			●	1	●	1	1	1												4
Скелетон								●	1	1										2
Сноубординг	●		1	1		1	1				1	1			2			2		10
Фігурне катання на ковзанах	●		●	1		●	1	●	1		●	1		●	1		ПВ			5
Фристайл	●		1		1	1		1	1			1	1		2	1				10
Хокей на льоду			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	1	●	●	1		2
Шорт-трек					1			1		2			1			3				8
Медалей за день			5	8	5	8	6	6	6	7	5	6	5	8	6	7	7	3		98
Медалей усього			5	13	18	26	32	38	44	51	56	62	67	75	81	88	95	98		
Дата	06 Чт	07 Пт	08 Сб	09 Нд	10 Пн	11 Вт	12 Ср	13 Чт	14 Пт	15 Сб	16 Нд	17 Пн	18 Вт	19 Ср	20 Чт	21 Пт	22 Сб	23 Нд	Медалі	
ЦВ	Церемонія відкриття																			
●	Кваліфікації																			
	Фінали змагань																			
ПВ	Показові виступи																			
ЦЗ	Церемонія закриття																			

Культурна Олімпіада

Одним із масштабних проєктів Організаційного комітету XXII зимових Олімпійських ігор стало проведення на території всієї Російської Федерації протягом 2010-2014 рр. Культурної Олімпіади. Її місія – зберегти, примножити і представити найкраще культурне надбання багатонаціональної Росії учасникам і гостям Ігор.

Кожний її рік присвячений одному з видів мистецтва:

2010 рік – Рік кіно

2011 рік – Рік театру

Акції «Домісолька» і «Діти Росії – Олімпіаді в Сочі!»

2012 рік – Рік музики

Міжнародний фестиваль оперного і балетного мистецтва «Зимові вечори»

2013 рік – Рік музеїв

Конкурс льодових скульптур

Фінал Культурної Олімпіади відбудеться під час святкування XXII зимових Олімпійських ігор у Сочі. Учасники і гості Ігор стануть свідками найкращих виступів чотирирічного мистецького марафону: концертів, спектаклів, кінофільмів, виставок – культурних і мистецьких здобутків сучасної Росії.

Освітня програма

Підписання меморандуму між Оргкомітетом «Сочі-2014», Ростелекомом та Олімпійським комітетом Росії про впровадження програм олімпійської освіти

Уперше в історії олімпійського руху Організаційний комітет XXII зимових Олімпійських ігор впровадив багаторівневу систему олімпійської освіти, покликану поширювати історію і філософію олімпійського руху, особливості підготовки і проведення Ігор в Сочі. Вона реалізується на трьох рівнях: популярному, академічному та професійному.

Популярна олімпійська освіта передбачає ознайомлення з олімпійськими і паралімпійськими цінностями широких верств населення і, передусім, дітей і молоді через просвітницькі заходи.

Академічна олімпійська освіта здійснюється за спеціальними програмами, розробленими для загальноосвітніх шкіл та вищих навчальних закладів. З історією олімпійського руху та його цінностями, спортивними професіями учнівська і студентська молодь знайомляться у процесі навчальної та позанавчальної роботи.

Професійна освіта готує спеціалістів міжнародного рівня в галузі спортивного менеджменту.

Пропонована система олімпійської освіти сприяє підготовці спортивних спеціалістів міжнародного рівня, формуванню ціннісних орієнтацій у дітей і молоді та культури спілкування, залученню до занять спортом, бережному ставленню до навколишнього середовища.

У межах освітньої програми «Сочі-2014» розпочав свою діяльність Російський міжнародний олімпійський університет, місією якого є підготовка кваліфікованих кадрів для Олімпійських і Паралімпійських ігор.

Олімпійські ігри не обмежуються тільки періодами будівництва олімпійських споруд і проведенням спортивних змагань. Вони також впливають на довкілля, економіку й повсякденне життя людей. Цей вплив спостерігається до, під час і після проведення Ігор.

Довкілля

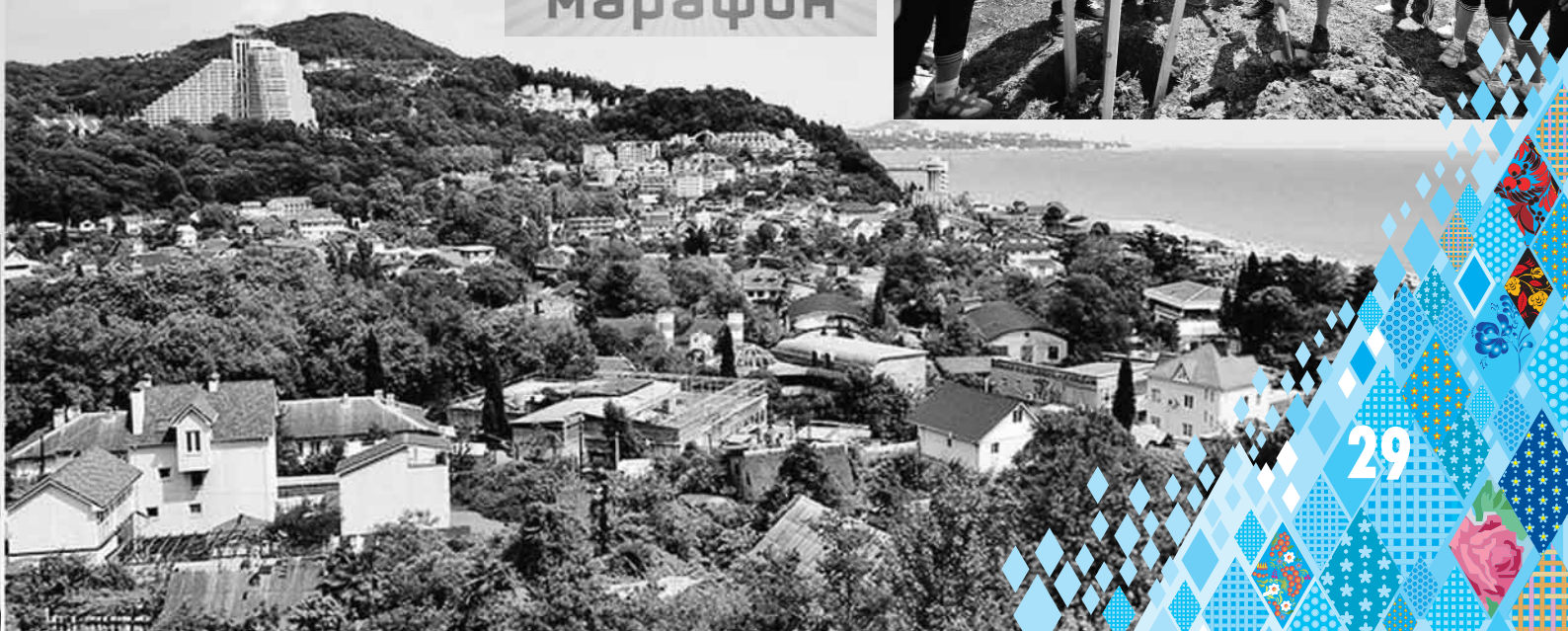
Організаційний комітет XXII зимових Олімпійських ігор об'єднав зусилля й ресурси всіх причетних до проекту «Сочі-2014» - будівельні компанії, екологів, партнерів, громадські організації та органи державної влади – для спільних дій зі збереження унікальної природи регіону. При створенні інфраструктури Ігор враховувалися вимоги російського природоохоронного законодавства, регламенти Міжнародного олімпійського комітету та рекомендації громадських екологічних організацій. Успішній підготовці до Ігор сприяли постійні консультації організаторів із представниками багатьох міжнародних організацій: UNEP (Програма ООН із захисту навколишнього середовища), UNDP (Програма ООН з розвитку), Всеросійським товариством охорони природи і UNESCO (Програма ООН з питань освіти, науки і культури).

Завдяки XXII зимовим Олімпійським іграм у Росії вперше реалізуються «зелені» стандарти будівництва – комплекс вимог до

енергозбереження, раціонального використання природних ресурсів, застосування інноваційних екологічно ефективних технологій.

Екологічна стратегія «Сочі-2014» реалізується за чотирма напрямками: «Ігри в гармонії з природою», «Ігри без кліматичних змін», «Ігри без відходів», «Ігри освіти».

Створюючи спортивні та інші об'єкти, призначені для проведення олімпійських змагань, організатори приділяють велику увагу розвитку охоронних територій регіону Сочі.

Так, в Імеретинській низовині, визнаній ще 1911 р. царським урядом унікальною територією, якій надано статус особливої охоронної природної зони, розташується орнітологічний парк.

Сочинський національний парк значно розширить свою територію, яка є унікальною, оскільки ніде в Росії так близько не межують території субтропіків і високогір'я.

Кавказький державний природний біосферний заповідник імені Х. Г. Шапошникова – перлина Кавказу, отримає сучасну наукову та просвітницьку інфраструктуру.

Унікальним проектом, що не знає аналогів у світі, стала програма з відновлення популяції передньоазійських леопардів на Кавказі. Оскільки на даний час природне відновлення тварин неможливе, програмою передбачено відновлення популяції у неволі з наступним переведенням їх у природні умови.

Економічний аспект

Оргкомітет «Сочі-2014» став першим в олімпійській історії, що працює під технічним керівництвом МОК з фінансів, систематично звітуючи про використання коштів. Бюджет Організаційного комітету на проведення Ігор становить \$ 2 млрд., що відповідає середнім витратам на проведення попередніх Ігор.

Під час підготовки до Ігор в Сочі збудовано 235 нових об'єктів, з яких 11 – спортивні (на 145,8 тис. місць), що відповідають світовим стандартам, решта – будівлі, що слугуватимуть розвитку Сочі як гірськолижного курорту.

Серед них понад 367,3 км доріг та мостів; понад 201 км залізничних шляхів; 22 тунелі; 210 км газопроводів; 550 км високовольтних ліній електропередач; понад 100 готелів (на 27,1 тис. номерів); 74 об'єкти культури, освіти, охорони здоров'я; лижні траси, довжиною понад 150 км; 566 будинків та 967,4 тис. м покриття доріг. Передбачається, що витрати на зведення олімпійських об'єктів та інфраструктури в Сочі становитимуть 195,3 млрд. російських рублів, де частка державних коштів – 80 млрд. рублів, решту становлять приватні інвестиції.

Проект «Сочі-2014» підтримують національні партнери: компанії «Аерофлот», «Російські залізничні дороги», «Роснафта», «Ростелеком», «Ощадбанк Росії», «МегаФон», «ФОЛЬКСВАГЕН Груп Рус», «Bosco SPORT», а також, «Ингосстрах», «PricewaterhouseCoopers», «Спортлото».

У проекті беруть участь Всесвітні партнери МОК: компанії «Coca-Cola», «Atos S.A.», «Dow Chemical», «General Electric», «McDonald's», «Omega», «Panasonic», «Procter & Gamble», «Visa»

Засоби масової інформації та інформаційні системи

Одною з вимог Міжнародного олімпійського комітету є надання міжнародній пресі можливості вільного висвітлення подій на Олімпійських іграх. На XXII зимових Олімпійських іграх буде акредитовано 2800 журналістів та фотокореспондентів з усіх куточків світу, відповідно до квоти встановленої МОК для кожної країни-учасниці. За попередніми прогнозами олімпійські баталії зможуть спостерігати понад 3 млрд. людей нашої планети.

Для представників ЗМІ в Сочі споруджено головний медіа-центр, до якого належить Міжнародний центр мовлення та Головний прес-центр, оснащені за останнім словом техніки з використанням новітніх технологій. Він розташований в Імеретинській низовині. У Красній Полянці для роботи ЗМІ розміститься Гірський допоміжний медіацентр із робочими приміщеннями для преси і фотографів, залом для прес-конференцій і студіями.

Національна телекомунікаційна компанія Росії «Ростелеком», генеральний партнер XXII зимових Олімпійських ігор у категорії «телекомунікації», створює могутню найсучаснішу телекомунікаційну інфраструктуру для забезпечення якісних телетрансляцій олімпійських подій 2014 р.

Центр обробки даних, оснащений за останнім словом техніки, дозволить обробляти акредитаційні матеріали, підраховувати результати, а також надавати інформаційні повідомлення представникам ЗМІ. На Іграх в Сочі журналісти і фотокореспонденти вперше отримають можливість безкоштовного користування Wi-Fi доступом на прес-трибунах усіх олімпійських об'єктів, у медіа-центрах, залах для прес-конференцій, готелях для представників ЗМІ.

Для зручності учасників і гостей Ігор створено єдину ідентифікаційну систему, що дозволить за допомогою однієї електронної картки відвідувати спортивні змагання на олімпійських об'єктах; у спеціальних кіосках отримувати інформацію про місце і час проведення змагань з видів спорту і транспортних маршрутів до них; здійснювати різні платежі, у тому числі й транспортні.

Безпека під час проведення Ігор

У розробці комплексної системи безпеки XXII зимових Олімпійських ігор, що відповідає всім вимогам до заходів найвищого рівня, брали участь провідні міжнародні експерти.

Для створення безпеки під час проведення Ігор планується встановити інтегровану систему безпеки «Security Overlay Domain System» (SODS). Обладнана на найвищому сучасному рівні, вона забезпечить безпечне функціонування об'єктів та перебування учасників і гостей олімпійських змагань, а також жителів Сочі.

Значна роль у збереженні безпеки на Іграх належатиме прикордонним службам Російської Федерації, які контролюватимуть водний і повітряний простір та сухопутні кордони.

На допомогу людям прийдуть роботи. Під час Ігор інформаційні розвідувальні комплекси «Пластун» здійснюватимуть патрулювання з метою швидкого виявлення підозрілих об'єктів та осіб.

Російська Федерація

Російська Федерація (Росія) – федеративна республіка, що об'єднує 83 суб'єкти федерації – 21 республіку, 9 країв, 46 областей, два міста

федерального значення – Москва і Санкт-Петербург – та 4 автономні округи.

Держава розташована в північній Євразії і має сухопутні кордони з 14 країнами Європи й Азії та морські – з Японією по Охотському морю і Сполученими Штатами Америки по Беринговій протоці. Територія Росії омивається водами 14 морів. Її берегова лінія становить 37 653 км і є найдовшою у світі. За територіальною площею 17 098 246 км², займаючи 1/8 площі Землі, Росія посідає першість у світі, а за кількістю населення 143 млн осіб є восьмою. Її територія займає близько 26, 5 % території Східної Європи та всю північну Азію.

Через територію Росії пролягає дев'ять часових поясів, вона розташована в межах арктичної, тундрової, лісотундрової, лісової, лісостепової, степової, напівпустельної, субтропічної природних зон. Має багаті природні ресурси – найбільші у світі лісові насадження, запаси мінеральних енергетичних ресурсів, а її озера містять близько чверті запасів прісної води у світі.

Російська Федерація є президентсько-парламентською федеративною республікою. Її столиця – Москва.

Росія має давню історію. Вона бере свій початок з поселень східних слов'ян (період між III і VIII ст.) та Київської Русі, що виникла у IX ст. У 988 р. прийняла християнство православної гілки від Візантії. Саме тоді розпочалася інтеграція візантійської та слов'янської культур, які визначили російську культуру в наступному тисячолітті. Московське князівство, об'єднавши сусідні князівства, здолало навалу Золотої Орди.

Росія протягом багатьох віків була монархічною державою. Значну роль у її створенні та розвитку відіграв Петро I (1672 – 1725) – перший Всеросійський імператор. Його реформи були спрямовані на зміцнення держави

та залучення еліти країни до європейської культури. Під час його правління було створено російський військовий флот, проведено освітні реформи, створено Інженерну школу та Морську академію, реформовано церковне управління та багато іншого. Росія значно розширила свої кордони, приєднавши навколишні території, завдяки чому стала імперією, якою залишалася до 1917 р.

Після Жовтневої революції 1917 р. Російська імперія перестала існувати як монархія.

З 1922 по 1991 р. Росія входила до складу Союзу Радянських Соціалістичних Республік (СРСР) як найбільша з 15 союзних республік. Після розпаду СРСР вона стала незалежною державою, отримала назву «Російська Федерація».

На її території мешкають представники 194 народностей та етнічних груп. 80% населення становлять росіяни.

Офіційною державною мовою Російської Федерації є російська. Проте народи, які населяють країну, розмовляють більше, ніж на 100 мовах і діалектах, що належать до 14 мовних сімей: індоевропейської, алтайської, уральської, юкагіро-чуванської, картвельської, абхазо-адигської, нахсько-дагестанської, сино-тибетської, семітської, ескімосько-алеутської, чукотсько-камчатської, енисейської, австроазійської, айнської.

Освіта і наука

Система освіти і науки в Росії розвивалася протягом багатьох століть. Уже на початку XI ст. з'явилися придворна школа князя Володимира в Києві та школа, заснована Ярославом Мудрим у Новгороді.

За часів правління Петра I проблема освіти стає державною. У цей час у Санкт-Петербурзі створюється Школа математичних і навігаційних наук, а згодом — Інженерна школа; при Академії наук започатковано перший російський університет та гімназію.

Пізніше, завдяки старанням Михайла Ломоносова, університет з'являється і в Москві.

1830 р. за наказом імператора Миколи I в Москві створюється навчальний заклад, відомий нині як Московський державний технічний університет імені М. Е. Баумана.

16 вересня 2014 року відбулася церемонія відкриття Російського міжнародного олімпійського університету, який стане основною гуманітарною спадщиною XXII зимових Олімпійських ігор в Сочі.

Росія — одна з провідних наукових держав світу. На її території діють понад 1 200 державних і недержавних вищих навчальних закладів. Це країна, що дала світові безліч унікальних винаходів: електричну лампочку і радіо, літак та електронний мікроскоп, супутник і космічну ракету, тепловий двигун і атомну електростанцію та багато іншого.

У Росії освіту можна отримати як у державних так і в приватних навчальних закладах.

Середня освіта в Росії для дітей до 16 років є обов'язковою. Після 16 років молодь може отримати професійну освіту або вищу освіту в інститутах та університетах, навчаючись на денній, вечірній або заочній формі навчання.

поехали!

Спорт і фізична культура

Фізична культура і спорт є однією зі складових суспільного життя Росії. Вийшовши вперше в складі збірної команди СРСР на спортивні арени Ігор Олімпіади 1952 р. в Гельсінкі, російські спортсмени тривалий час утримували лідируючі позиції, здобуваючи олімпійські медалі різного ґатунку для своєї команди.

Після розпаду СРСР олімпійська збірна команда Росії виступає окремою командою на міжнародних змаганнях і належить до числа лідерів світового спорту.

Російські спортсмени залишаються «законодавцями моди» в таких видах спорту, як хокей, фігурне катання на ковзанах, біатлон, бокс, волейбол, гандбол, теніс, художня гімнастика, синхронне плавання.

За підтримки меценатів отримали нове дихання Прем'єр-ліга Російської федерації баскетболу, Російська футбольна Прем'єр-ліга, Федерація тенісу Росії, Федерація спортивної боротьби Росії, Федерація дзюдо Росії.

Росія залишається великою спортивною державою, готовою гостинно прийняти учасників і гостей зимового спортивного свята – XXII зимових Олімпійських ігор у Сочі 2014 р. – та чемпіонату світу з футболу 2018 р.

Кухня

Російська кухня, розвиваючись та вдосконалюючись, вбирала кращі традиції приготування страв різних народів і народностей, що населяли її територію, а також була відкрита для кулінарних рецептів іноземців. Так, дріжджове тісто прийшло в Росію від скіфів і греків; Візантія подарувала їй рис та прянощі; Болгарія – баклажани, кабачки та солодкий перець; завдяки мешканцям Уралу улюбленою стравою стали пельмені; західні слов'яни збагатили її борщами, варениками та голубцями, а народи Кавказу – хінкалі, різного виду хачапурі та шашликами; чай прийшов з Китаю. Використання копченостей, шоколаду, морозива, кави, цукру було запозичено у XVI–XVIII ст. з кухонь європейських країн.

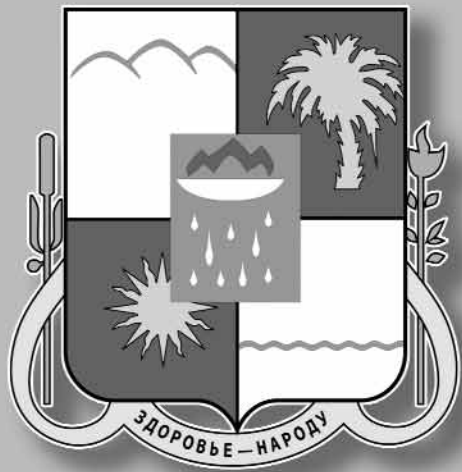
Відмітною ознакою російської національної кухні та столу є розмаїття страв; любов до вживання хліба, млинців, пирогів; різноманітність перших страв (холодні та гарячі) та страв із грибів і риби; захоплення соленими овочами та грибами; багатство святкового столу; чай з самовара та печиво, пряники, варення і мед на десерт. Здавна стали традиційними для святкових столів вироби з тіста: куличі – на Великдень, курники – на весілля, млинці і пироги – на Масляну, «жайворонки» на весняні свята.

Незважаючи на те що для приготування традиційних російських страв використовують ті самі продукти, що й в інших європейських країнах, вони мають свій неповторний смак. А пояснюється це тим, що їх готують у російській печі.

Чай – традиційний для росіян напій, а пиття чаю – своєрідний ритуал. Із давніх-давен це привід для спілкування, сімейних зустрічей, задушевних бесід. Чай в Росії прийнято пити чотири–шість разів на день: після їди і у проміжку між її споживанням. Відмітною ознакою російського пиття чаю є розбавлення завареного. Саме тому, крім чашок, на столі знаходиться самовар або розливний чайник. Традиційно на столі обов'язкова наявність лимона, нарізаного тоненькими кружальцями. До чаю подають варення, мед або цукор та різноманітну солодку випічку.

Російська національна кухня – найбагатша у світі. Досягти цього їй вдалося завдяки умінню вбирати і творчо вдосконалювати все краще, запозичене в інших народів.

Сочи

Герб Сочи являє собою щит, розділений на чотири частини. У першій чверті зображено вершини гір, у другій – на червоному фоні золота пальма, у третій – на червоному фоні золотаве сонце, на четвертому – морські хвилі. У центрі розміщено маленький щит із зображенням срібної чаші з «вогняною водою» – символом цілющого джерела Мацеста. Завершують дизайн герба гілки благородного лавра і чайного дерева та стрічка з написом «Здоров'я народу!».

Сочи – місто-курорт, розташоване на Чорноморському узбережжі Краснодарського краю і є найбільшим курортним

містом в Російській Федерації.

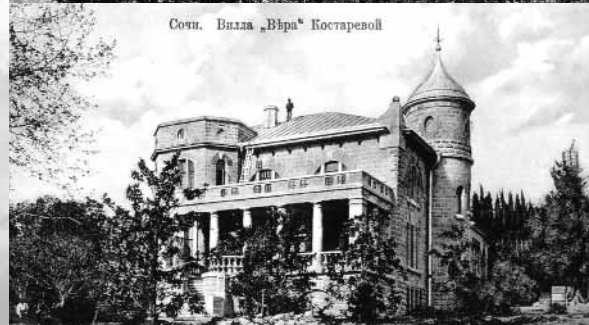
Свою історію Сочи починає від 1829 р., коли після закінчення Російсько-турецької війни, відповідно до Адріанопольського мирного договору, кавказьке узбережжя від гирла річки Кубань до форту Святого Миколая відійшло до Росії. Для охорони узбережжя було споруджено форт Александрія (Сочи), Лазарев (район Сочи – Лазаревське), Головинський (район Сочи – Головинка) та укріплення Святого Духа (район Сочи – Адлер). 1839 р. форт Александрія було перейменовано на Навагинську фортецю, у 1864 р., заново відбудований після Кримської війни, він отримав назву Пост Даховський, з 1874 р. – Даховський Посад, а з 1896 р. закріпилася назва Сочи.

Сочи. - Парк Худекова.

Сочи. Вилла „Віра“ Костаревой

Протягом усієї історії місто належало до Чорноморської Радянської Республіки і Кубано-Чорноморської Радянської Республіки. З 1937 р. воно ввійшло до складу Краснодарського краю.

Призначення Сочі як курорту визначила наявність на його території сірководневих джерел, що мають цілющу силу. Перший готельний комплекс «Кавказька рив'єра» з'явився ще 1909 р. Лагідний субтропічний клімат із середньою річною температурою $+14.2\text{ }^{\circ}\text{C}$, морська вода, сірководневі джерела в Мацесті дозволили Сочі стати одним із найбільших і найулюбленіших місць

відпочинку та лікування.

Транспорт

1906 р. в Сочі вперше з'явився автомобіль. Перший автобус французької фірми «Renault» проїхав вулицями міста 1914 р. Сьогодні – це основний вид громадського транспорту у місті. Усі куточки Сочі пов'язані автобусними маршрутами.

Проведення зимових Олімпійських ігор 2014 р. дозволило поповнити автобусний парк новими машинами.

Аеропорти

Аеропорт, розташований в Адлері, відкрито 1945 р. Він став одним із найбільших перевізників пасажирів на півдні Росії. Аеропорт має свої особливості: через наявність у регіоні гір зліт і посадка здійснюються тільки з одного боку – зі сторони моря. У межах підготовки до зимових Олімпійських ігор повітряні ворота міста реконструйовано – збільшилася довжина злітної смуги, що дозволило збільшити обслуговування літаків з 18 до 24 на годину. Аеропорт визнано придатним до міжнародних польотів.

Залізнична магістраль з'єднує головні вокзали Сочі (Адлер) з аеропортом, усіма районами міста-курорту. До складу магістралі входять 29 пасажирських платформ і 11 станцій, п'ять з яких вважаються вокзалами (Адлер, Сочі, Хоста, Лоо, Лазаревська).

До Ігор – 2014 буде відкрито нову автомобільно-залізничну магістраль, яка з'єднає Красну Полян у Адлером.

Сочинський морський порт

— водні ворота, які забезпечують регулярні морські пасажирські та вантажні перевезення на Чорноморському узбережжі Росії. На його території розміщені прикордонна, митна та імміграційна служби. Порт має два причали, здатні приймати морські судна довжиною до 220 м. Порт забезпечує пасажирське сполучення з Поті та Батумі і грузопасажирське перевезення до турецьких портів Трабзон і Стамбул. Навігація у порту триває протягом усього року, він щорічно приймає понад 40 круїзних лайнерів.

Вокзальний комплекс морського порту було споруджено 1955 р. Будівлю морського вокзалу прикрашає 71-метрова башта, яку вінчає шпиль.

Башта має три яруси: на першому встановлено чотири жіночі фігури, які уособлюють пори року; скульптури другого відображають сторони світу; третій ярус представлений скульптурами 12 дельфінів, що оточують шпиль, ніби язика полум'я.

Культурно-історичні споруди

Монумент Архангела Михаїла встановлено 2006 р. на місці поховання російських солдатів, які загинули, захищаючи форт Александрія – цитаделі сучасного міста Сочі. Архангел Михаїл вважається покровителем міста.

Будинок-музей народної артистки СРСР В. В. Барсової споруджено 1947 р. Експонати музею знайомлять з життям і творчістю видатної російської співачки. У глядацькій залі відбуваються концерти камерної та філармонічної музики.

Музей історії міста-курорту Сочі засновано 1920 р. на основі колекції Кавказького гірського клубу. Понад 4 тис. експонатів, серед яких археологічні знахідки, предмети побуту і культури багатонаціонального населення регіону, документи, відтворюють історію міста.

Літературно-меморіальний музей ім. М. М. Островського було відкрито у 1937 р. Його інтер'єр зберігає атмосферу того часу. У роки Великої Вітчизняної війни (1941–1945 рр.) його відвідувачами були поранені бійці, які проходили відновлення в госпіталях Сочі. 1972 р. в музеї відкрито експозицію «Літературний Сочі», що знайомить з культурним життям міста.

Музей спортивної слави Сочі зібрав експонати, що свідчать про досягнення сочинських спортсменів і тренерів, серед яких олімпійські медалісти Володимир Кондра, Євген Кафельников, Харис Юничев, Олексій Воевода. Окрема експозиція присвячена XXII зимовим Олімпійським іграм 2014 р. Тут зберігаються олімпійський та паролімпійський прапори, передані меру Сочі на зимових Олімпійських іграх у Ванкувері, олімпійські смолоскипи, «Контракт на проведення XXII Олімпійських та XI Паралімпійських ігор в Сочі 2014 р.», авторучка, якою його було підписано, а також сценічні костюми для презентації Росії на урочистій церемонії закриття Ігор у Ванкувері.

Сад-музей «Дерево дружби» має давню історію. Його витoki сягають 1894 р., коли за наказом намісника царя на Кавказі великого князя Михайла було організовано

Сочинську дослідну сільськогосподарську станцію. Починаючи з 1934 р. учений Ф. М. Зорін намагався вивести морозостійкі сорти цитрусових. Для цього на дереві дикого лимона він прищеплював японські мандарини, іспанські апельсини, грейпфрути – всього 45 сортів і видів цитрусових. 1957 р. три в'єтнамські лікарі запропонували назвати це унікальне дерево-сад Деревом Дружби. Сьогодні на ньому є гілки, прищеплені представниками 167 країн. 60 молодих дерев, посаджених людьми з різних країн, оточують диво-дерево - символ миру і дружби між народами.

Музей-майстерня родини художників Володимира та Євгенії Бедрак зібрав багатющу колекцію творів прикладного мистецтва, акварелі, живопису, графіки.

Музей-садиба причорноморського шапсуга – філіал Музею історії Сочі. Він знайомить з побутом і культурою причорноморських шапсугів, народу, що в давні часи населяв сучасний Сочі.

Сочинський художній музей відкрився 1971 р. До його колекції належить 5 054 експонати, що представляють майже всі відомі види і жанри мистецтва: античне срібло і холодна зброя II–I ст. до н. е., ікони XVI–XX ст., колекція живопису, графіки, прикладного декоративного мистецтва XIX–XX ст. Музей здійснює велику науково-дослідну роботу.

Зимовий театр – концертне обличчя Сочі, постійне місце проведення щорічних фестивалів «KiBiH».

Літній театр – улюблене місце відпочинку жителів і гостей Сочі, розташований у приморському парку імені М. Фрунзе.

Бальнеологічний комплекс Мацеста було відкрито 1902 р. Його цілюща вода має чудодійну силу і є головним природним лікувальним фактором, що зробив його місцем паломництва мільйонів людей.

Зал органної і камерної музики – основна академічна концертна сцена Чорноморського узбережжя Росії. Маючи високі акустичні характеристики, він щорічно приймає Міжнародний фестиваль органної музики за участю видатних органістів країни та зарубіжжя.

«Фестивальний» – один із найбільших концертних залів Росії, що вміщує 2 500 глядачів, було відкрито 1979 р. На його сцені відбуваються фестивалі пісенного мистецтва «Червона гвоздика», «Сочі», «Мир планеті», «П'ять зірок», а також виступи видатних майстрів російського балету.

Океанаріум було відкрито 2009 р. Він найбільший в Росії: 29 акваріумів загальною місткістю 5 млн. літрів води демонструють 4 тис. морських і прісноводних риб понад 200 видів. 44-метровий акриловий тунель, що оточує відвідувачів з трьох боків водою, дає змогу спостерігати за життям підводного світу.

Виставковий центр готельного комплексу «Перлина» – місце проведення виставок, конгресів, симпозіумів, фестивалів. Він оснащений сучасною технікою, що дозволило йому щорічно на початку літа гостинно приймати кінофестиваль «Кінотавр».

Арт-галерея – найбільша в Сочі. Про масштабність її можливостей свідчить те, що для виставки творів живопису і скульптури вона використовує площу п'яти поверхів.

Сочинський дендрарій – унікальна пам'ятка садово-паркового мистецтва, зібрання субтропічної флори і фауни – заснований російським драматургом С. М. Худековим 1899 р. 1922 р. парк було націоналізовано, а 1944 р. його передали Сочинській науково-дослідній лісовій станції. Дендрарій охоплює площу 49 га. Він зберігає понад 1500 видів дерев і кущів, серед яких колекція з 1890 сосен 76 видів, 80 видів дубів і пальм, 24 види кипарисів. У парку створено куточки, в яких представлено флору Кавказу, Китаю, Середземномор'я, Австралії, Північної та Південної Америки.

Страусина ферма «Три Софії» – одне з привабливих місць Сочі. На фермі живуть найбільші у світі птахи – чорні африканські страуси, поряд із ними – їх родичі з Австралії – ему. Окрасою ферми є золотий фазан, мешканець Східного Тибету та Китаю, та качка-каролінка зі строкатим пір'ям. На ставку, що знаходиться на території ферми, тішать око лебеді-крикуни та лебеді-шептуни. У їхній компанії можна побачити рідкісних птахів – єгипетських гусей, батьківщина яких долина Нілу та тропічна Африка.

Водно-розважальний комплекс «Аквапарк «Маяк» – улюблене місце відпочинку гостей і жителів Сочі.

Агурські водоспади – природна перлина Сочі, розташована в Агурській ущелині. Це каскад численних водоспадів, що змінюють один одного. Їх прикрашають рідкісні породи дерев. Водоспади є складовою Сочинського національного парку і заповідною територією.

Спортсмени України на XXII зимових Олімпійських іграх

Національний олімпійський комітет (НОК) України отримав офіційне запрошення від Міжнародного олімпійського комітету взяти участь у XXII зимових Олімпійських іграх, що відбудуться в Сочі (Росія) з 7 по 23 лютого 2014 року.

Збірну команду представлятиме на Іграх Національний олімпійський комітет України на чолі з його президентом Сергієм Бубкою.

Бажаємо нашим атлетам
вдалих стартів та
переможних фінішів на
XXII зимових
Олімпійських іграх!

Перевір себе

The logo for the Sochi 2014 Winter Olympics. It features the text "sochi.ru" in a bold, blue, sans-serif font, with a registered trademark symbol (®) to the upper right of the ".ru". Below "sochi" is the year "2014" in the same blue font. To the right of "2014" are the five Olympic rings, colored blue, yellow, black, green, and red from left to right. The background is light gray with a faint, stylized pattern of blue and white geometric shapes, including triangles and diamonds.

Емблема

Восьмий Президент МОК Жак Рогге підкреслив: «Емблема кожних Олімпійських ігор унікальна. Вона на віки кристалізує характер цих Ігор. Незабаром емблема Ігор «Сочі-2014» стане одним з основних брендів, що впізнаватимуть в усьому світі. Брендом, що отримав визнання людей різного віку і різних національностей».

- 1. Опиши, що являє собою емблема XXII зимових Олімпійських ігор.

- 2. Чому можна стверджувати, що емблема XXII зимових Олімпійських ігор створена в епоху цифрових технологій?

- 3. Що означають основні елементи емблеми XXII зимових Олімпійських ігор?

- 4. Намалюй свій варіант емблеми XXII зимових Олімпійських ігор.

Піктограми

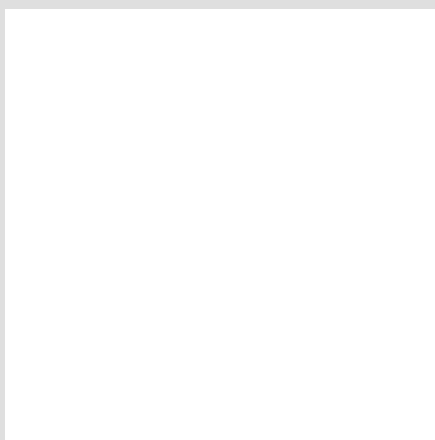
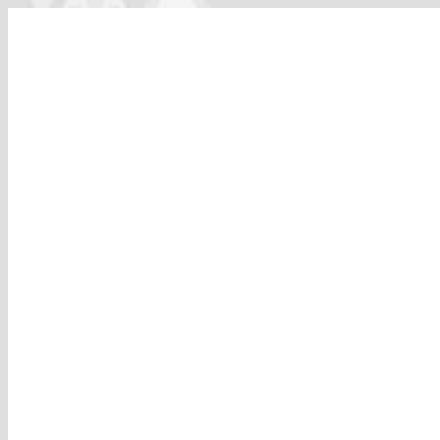
Піктограма – стилізований малюнок, мова, зрозуміла для всіх. В основу їх створення покладено зображення на давньогрецьких вазах.

Уперше в історії сучасних Олімпійських ігор піктограми з'явилися на Іграх Олімпіади 1948 р. в Лондоні, а офіційний статус невід'ємного елемента олімпійської символіки набули на Іграх Олімпіади 1964 р. в Токіо.

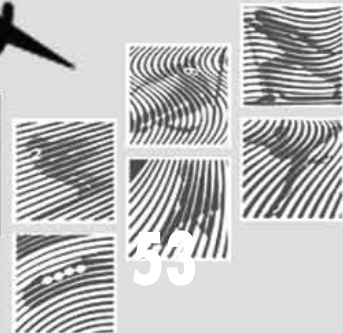
1. На малюнку зображено піктограми видів спорту XXII зимових Олімпійських ігор. Назви види спорту, що відповідають кожній з піктограм.

Кожна піктограма позначає одну з олімпійських дисциплін.
Проведіть у класі круглий стіл «Знайомі і незнайомі види спорту».
Які види спорту тобі невідомі? Спробуй знайти про них інформацію через засоби масової інформації, мережу Інтернет, спеціальну літературу. Поділись новими знаннями із друзями та батьками.

■ 2. Намалюй піктограми, які позначають чотири твої улюблені зимові види спорту.

Естафета олімпійського вогню

Перед відкриттям Олімпійських ігор олімпійський вогонь запалюють в Олімпії (Греція) – місті проведення стародавніх Олімпійських ігор. Тисячі бігунів переносять його до Олімпійського стадіону міста-організатора. Ця традиція символізує добру волю і єдність націй. На шляху до стадіону вогонь не повинен згасати. Естафета олімпійського вогню XXII зимових Олімпійських ігор проляже тільки територією Росії, а почнеться вона у столиці Росії – Москві.

- 1. Простеж шлях олімпійського вогню від Москви до Сочі. Визнач довжину естафети на території Росії.

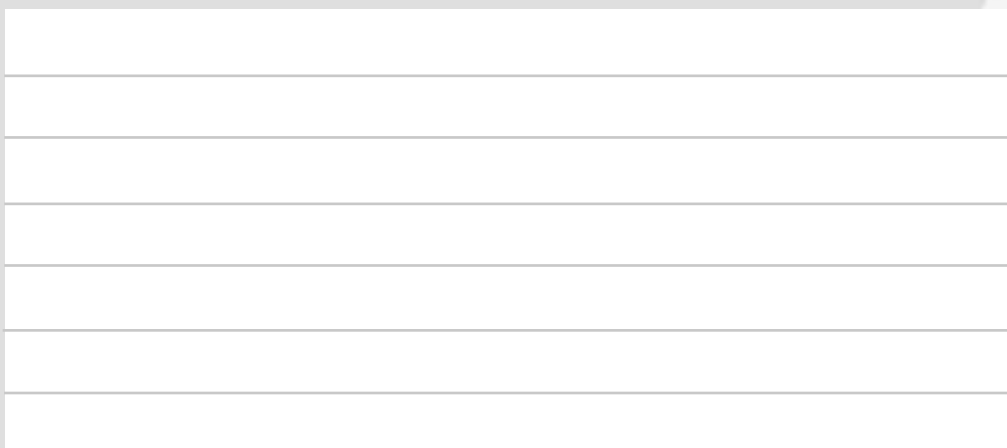

- 2. Згадай, скільки осіб удостоєні честі нести олімпійський вогонь під час естафети «Сочі-2014»?

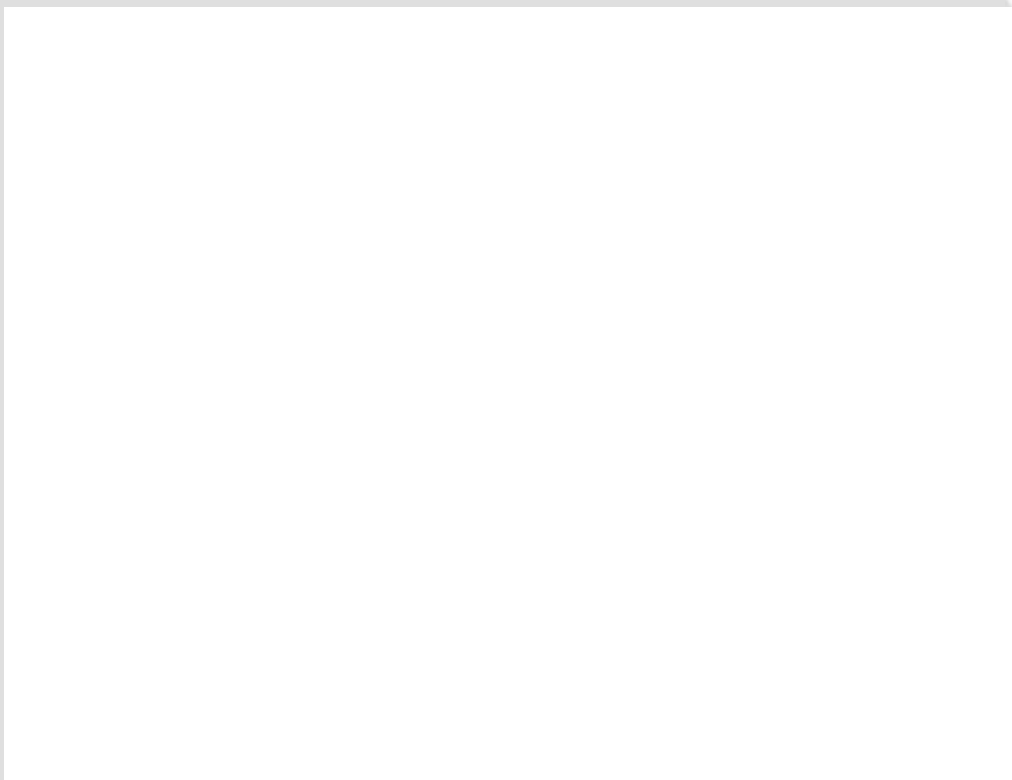
Смолоскип

За допомогою смолоскипа олімпійський вогонь потрапляє з Олімпії – місця проведення стародавніх Олімпійських ігор – до міста, де відбуваються чергові Ігри. Для кожних Олімпійських ігор створюють новий смолоскип, який відповідає традиціям країни, що проводить змагання.

- 1. Перед тобою олімпійський смолоскип XXII зимових Олімпійських ігор. Уважно розглянь його. Вивчи й опиши його форму, кольори та матеріали, з яких він виготовлений.

- 2. Чому смолоскип має таку форму? Намалюй його.

Талісмани

Офіційними талісманами XXII зимових Олімпійських ігор стали три тваринки, що мешкають у російських лісах – Сніжний барс, Полярний ведмедик і Зайчик.

- 1. Уважно розглянь олімпійські талісмани – 2014. Згадай і запиши, що уособлює кожний із них.

- 2. Напиши привітання олімпійцям, яке міг би передати їм твій талісман.

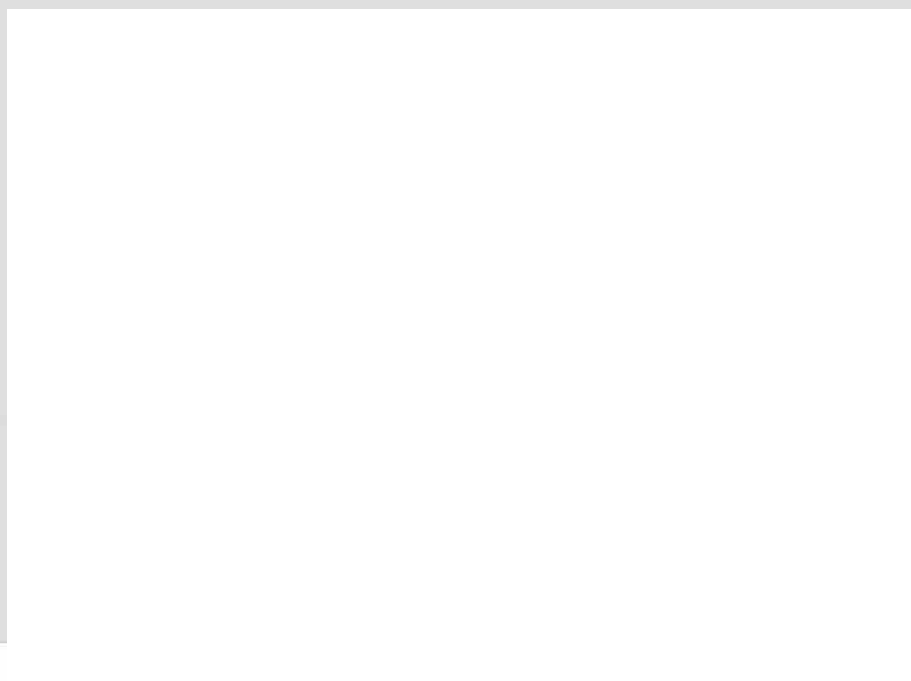

- 3. Намалюй свій варіант талісмана і дай йому ім'я.

Олімпійські медалі

- 1. Уважно розглянь медаль XXII зимових Олімпійських ігор з обох сторін. Опиши, якими символами оздоблені її лицьова та зворотна сторони.

Чи знаєш ти, що олімпійські медалі мають завжди однакову форму і розміри?
Чи завойовував ти медалі? Якщо так, то коли і за що ти їх отримав?

- 2. Скільки комплектів олімпійських нагород розіграють на XXII зимових Олімпійських іграх в Сочі?

Олімпійські об'єкти

Для успішного проведення XXII зимових Олімпійських ігор визначено низку спортивних об'єктів, на території яких відбудуться змагання.

- 1. Для проведення церемонії відкриття та закриття XXII зимових Олімпійських ігор визначено головну спортивну арену. Яку назву вона має?

☐ Олімпійський стадіон «Фішт»

☐ Льодовий палац «Большой»

☐ Палац зимового спорту «Айсберг»

Олімпійське селище

Під час проведення Олімпійських ігор спортсмени і тренери мешкають в олімпійському селищі, що спеціально споруджують і облаштовують. Уперше олімпійське селище збудували на Іграх XI Олімпіади, що відбувалась у Берліні 1936 р.

- 1. Згадай, де розташовані олімпійські селища для учасників XXII зимових Олімпійських ігор. Запиши назви місць розташування олімпійських селищ.

Зважаючи на розташування спортивних об'єктів, призначених для проведення певних видів спорту, і з метою створення комфортних умов для учасників Ігор, Організаційний комітет підготував три олімпійських селища.

- 2. З'єднай лініями олімпійські селища з видами спорту, змагання з яких будуть проводити в цих місцях.

Олімпійське
селище в районі
хребта Псехако

Олімпійське
селище в районі
плато «Роза
Хутор»

Олімпійське
селище в районі
Імеретинської
низовини

Біатлон. Бобслей. Гірськолижний спорт. Керлінг. Ковзанярський спорт.

Лижні гонки. Лижне двоборство. Санний спорт. Скелетон. Сноубординг.

Стрибки з трампліна. Фристайл. Фігурне катання на ковзанах. Хокей. Шорт-трек.

Російська Федерація. Сочі

■ 1. Російська Федерація з територією 17 098 246 км² охоплює 1/8 площі Землі і посідає перше місце за територією у світі. Скільки суб'єктів Федерації належать до її складу?

■ 2. Росія – багатонаціональна країна. Народи, які населяють країну, розмовляють більше, ніж на 100 мовах і діалектах. Яка мова є державною в Російській Федерації?

■ 3. Згадай і запиши, які страви є традиційними для російської національної кухні?

■ 4. Яка з історичних пам'яток Сочі тобі сподобалася найбільше?

У класі проведіть заочну екскурсію «Визначними місцями Сочі»

■ 5. Уважно роздивися герб Сочі. Згадай і запиши, що на ньому зображено.

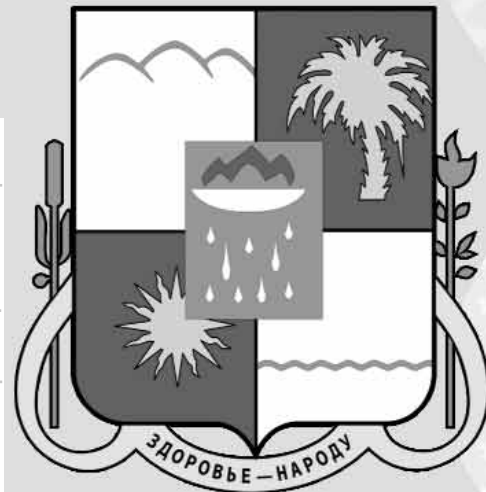

Вимоги до організаторів

Міжнародний олімпійський комітет ставить високі вимоги до умов проведення Олімпійських ігор.

- 1. Згадай і запиши вимоги, що висувають до міста, яке претендує на право проведення Олімпійських ігор.

- 2. Назви головні причини забруднення довкілля під час проведення Олімпійських ігор.

- 3. Екологічна стратегія «Сочі-2014» реалізується за чотирма напрямками. Згадай і запиши їх.

У класі проведіть круглий стіл «Довкілля – наша спільна турбота». Порадьтеся, що ви можете зробити для оздоровлення довкілля.

Спортсмени України на XXII зимових Олімпійських іграх

Делегацію спортсменів України
в Сочі представляє
Національний олімпійський комітет України.

■ 1. У яких видах спорту, на твою думку,
атлети України можуть здобути олімпійські
медалі. Запиши ці види, а під час зимових
Олімпійських ігор перевір своє
передбачення.

■ 2. Намалюй портрет свого улюбленого
спортсмена і напиши, в якому виді спорту
він змагається.

Олімпійська команда України має свій талісман – пару симпатичних лелеченят. Відтепер наші олімпійці перебувають під пильною охороною цих мудрих птахів, які є одним із символів української культури, оскільки за давнім повір'ям приносять щастя й удачу. Свою прихильність та заступництво до олімпійців України вони вже підтвердили під час проведення Ігор XXIX Олімпіади 2008 р. у Пекіні, коли українські атлети здобули 27 олімпійських нагород. Хай щастить нашим спортсменам на XXII зимових Олімпійських іграх в Сочі!

3. Можливо, ти міг би запропонувати свій талісман для українських олімпійців. Намалюй його!

www.bukovelskiskool.com

bukovel

ski school

www.bukovelskiskool.com +38 098 880 32

Подальші дослідження та їхнє обговорення

Україна виборуватиме право на проведення зимових Олімпійських ігор 2022 р. Уявіть себе організаторами всесвітнього спортивного свята – Олімпійських ігор. Щоб вони пройшли успішно необхідна титанічна підготовча робота. Тож розпочинаймо її разом!

1. Організуйте штаб з підготовки до Олімпійських ігор, який визначатиме кращі із запропонованих проектів.
2. Розподіліться на групи, в яких проведіть роботу з підготовки ескізів:
  - емблеми і гасла;
  - смолоскипа;
  - талісмана;
  - медалі;
  - форми учасників естафети олімпійського вогню;
  - спортивних споруд;
  - плану маршруту естафети олімпійського вогню.
3. Розробіть проект збереження довкілля і визначте найкращий.
4. Влаштуйте конкурс на найкращий проект організації Олімпійських ігор. Підсумки конкурсу та нагородження переможців проведіть на виставці-презентації проектів.

ПІДСУМУЙТЕ ОТРИМАНІ ЗНАННЯ

У групах обговоріть та визначте:

- Які символи було використано під час підготовки і проведення XXII зимових Олімпійських ігор?
- Яка спортивна споруда Сочі вам найбільше сподобалася і чому?
- Скільки суб'єктів належать до складу Російської Федерації?
- Яка кількість населення Російської Федерації?
- Які державні мови у Російській Федерації?
- Що являє собою герб Сочі?
- Які види спорту популярні в Російській Федерації?
- Знайдіть на карті місто Сочі і визначте шлях, яким до нього можна дістатися від вашого населеного пункту.
- Які традиційні страви російської кухні вам відомі?
- Яка церемонія вживання їжі вважається в Російській Федерації традиційною. У чому полягає її відмінність від подібних церемоній в інших країнах?
- Які історично-культурні споруди Сочі вам найбільше сподобались? Чим вони вас вразили?

Після обговорення у групах проведіть загальний захід «XXII зимові Олімпійські ігри. Сочі-2014», на якому кожна група презентує свої відповіді-дослідження. Захід можна закінчити офіційним прийомом із дотриманням сервірування столу приготованими власноруч стравами російської кухні та традиції пиття чаю.

Навчальне видання

XXII зимові Олімпійські ігри. Сочі-2014

Авторський колектив:
Булатова Марія Михайлівна (керівник)
Ермолова Валентина Михайлівна
Анікеєв Дмитро Михайлович
Кликавка Карина Андріївна
Косминіна Олена Сергіївна
Щербашин Яків Сергійович

Видання Національного
олімпійського комітету України

НАЦІОНАЛЬНИЙ
ОЛІМПІЙСЬКИЙ
КОМІТЕТ
УКРАЇНИ